

REFERAT Ældre- og Sundhedsudvalget d. 07-05-2026

Mødedato Torsdag d. 07. maj 2026 kl. 17:00

Mødested AKKC, Europa Plads 4, 9000 Aalborg, lokale 2.04

Mødedeltagere René Danielsson, Bo Ancher Jensen, Sabine Nicoline Lyngberg, Christian Froberg Dahl, Mads Randbøll Wolff

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Orientering om resultater i ny sundhedsprofil.....	4
Samarbejdet med de almene boligorganisationer.....	7
Kompetencefordelingsplan 2026 - 2029 til politisk behandling.....	9
Orientering om nyt fra Sundhedsråd Hovedstaden.....	11
Gensidig orientering.....	12
Sager til høring.....	13

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Afbud fra Christian Froberg Dahl.

Bemærkninger til dagsorden

Dagsordenen, herunder tillægsdagsordenen, blev godkendt uden bemærkninger.

Mødet startede kl. 15:30.

Fra administrationen deltager:

Velfærdsdirektør Trine Dorow

Centerchef Louise Juel Pedersen

Mette Kruse Hansen Sieben, leder af forebyggelse og tværgående koordinering/Souchef i Center for Sundhed og Omsorg, deltog på mødet.

Punkt 2: Orientering om resultater i ny sundhedsprofil

24/7561

Sagsgang

Ældre- og Sundhedsudvalget orienteres

Formål med sagen

Sundhedsprofilen 2025 blev den 5. marts 2026 lanceret og giver et aktuelt og solidt datagrundlag for danskernes – herunder bornholmernes – trivsel, sundhed og sygdom.

Denne sag belyser udviklingen i bornholmernes trivsel, sundhed og sygdom i perioden 2017–2025 og sammenholder denne med sundhedstilstanden i Region Hovedstaden. Formålet er at identificere de væsentligste sundhedsudfordringer på Bornholm samt at sætte bornholmernes sundhed i perspektiv i forhold til nationale tendenser.

Indstilling

Direktionen indstiller

- Sagen til orientering

Beslutning Ældre- og Sundhedsudvalget den 07-05-2026

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Det er sjette gang, at der er udarbejdet en Sundhedsprofil i Region Hovedstaden. Alle Sundhedsprofilerne er gennemført som spørgeskemaundersøgelser udfyldt af borgerne selv og tal fra nationale registre.

I Sundhedsprofilen 2025 blev 2.450 bornholmere på 16 år og derover inviteret til at deltage. Heraf valgte 1.173 at deltage.

Sundhedsprofilen omfatter en lang række spørgsmål, der belyser borgernes trivsel, sundhed og sygdom. For at skabe overblik præsenteres her kun data fra de tre nyeste undersøgelser. Først vises udvalgte nøgletal for bornholmernes trivsel og sundhedsadfærd. Herefter udvalgte nøgletal vedrørende udbredelsen af kroniske sygdomme blandt bornholmerne. Til sidst i sagen sættes bornholmernes sundhed i perspektiv i forhold til nationale tendenser.

Udvalgte emner - trivsel og sundhedsadfærd

Som det fremgår af tabel 1 i bilag 1, er udviklingen i bornholmernes trivsel og sundhed langt fra entydig.

Fra 2017-2025 er der blandt bornholmerne:

- Sket et fald i andelen der: Drikker over 10 genstande om ugen og som ikke opfylder WHO's minimumsanbefalinger ift. fysisk aktivitet.
- Sket en stigning i andelen der: Oplever stress, dagligt bruger e-cigaretter/vapes, dagligt bruger røgfri tobak og nikotinposer, har kort søvnlængde og som scorer lavt på kostskalaen.
- Ingen entydig udvikling i andelen der: Er ensomme, ryger dagligt og er svært overvægt.

Det er først gang, der spørges til følgende: Ingen deltagelse i sociale fællesskaber og selv vurderet for meget skærmtid i fritiden. Derfor kan der ikke siges noget om udviklingen af disse.

Udvalgte kroniske sygdomme

Som det fremgår af tabel 2 i bilag 1, er udviklingen i kroniske sygdomme blandt bornholmerne kendetegnet ved, at stadig flere bornholmere lever med kronisk sygdom.

Fra 2017-2025 er der blandt bornholmerne:

- Sket et fald i andelen med: Depression og hjertesygdom.
- Sket en stigning i andelen med: Angst, apopleksi, astma, diabetes 2, knogleskørhed, kræft, migræne eller hyppig hovedpine og slidgigt.
- Ingen entydig udvikling i andelen med: Demens, kroniske smerter, kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) og ryggsygdom.

I Region Hovedstaden foreligger der på nuværende tidspunkt data for 16 kroniske sygdomme. Ved ni af de 16 kroniske sygdomme er forekomsten højest på Bornholm. Blandt de sygdomme, hvor forekomsten er højest på Bornholm er; Demens, hjertesygdom og kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL).

Centrale sundhedsudfordringer

Som det fremgår af ovenstående står vi på Bornholm over for en række væsentlige udfordringer. Administrationen vurderer følgende udfordringer som særligt centrale og komplekse:

- At stadig flere unge føler sig stressede
- At stadig flere sover for lidt (under 7 timer i døgnet)
- At andelen af voksne der ryger daglig fortsat er høj
- At stadig flere unge bruger e-cigaretter og nikotinprodukter
- At der fortsat er betydelig social ulighed i sundhed
- At mange bornholmere lever med 2 eller flere kroniske sygdomme

Bornholmernes sundhed i perspektiv

Når man ser på den landsdækkende sundhedsprofil, som er baseret på data fra de fem regionale sundhedsprofiler, vurderes udviklingen på Bornholm i vidt omfang at afspejle nationale tendenser.

Det fremgår af både den nationale sundhedsprofil og tallene fra Bornholm, at der på enkelte områder ses positive udviklingstendenser, men at der også findes fælles store udfordringer. Disse er for eksempel:

- At den mentale sundhed er under pres
- Der ses en stigning af brug af e-cigaretter/vapes
- Andelen af borgere med kronisk sygdom er stigende
- Og at der fortsat er betydelig social ulighed i sundhed på tværs af landet.

Folkesundhedslov og næste skridt

Næste år træder en national folkesundhedslov i kraft. Loven forventes at sætte både en tydelig retning og klare rammer for kommunernes forebyggende arbejde. Administrationen ser frem til at loven træder i kraft og vurderer, at loven kommer til at udgøre en væsentlig løftestang for en styrket forebyggelsesindsats i landets kommuner.

Det forventes at der med folkesundhedsloven følger midler til implementering i kommunerne. Bornholms Regionskommune har en række indsatser inden for flere af de centrale udfordringsområder og på den baggrund vurderes det hensigtsmæssigt at afvente lovens endelige ikrafttræden, før der planlægges og gennemføres større justeringer af kommunens samlede forebyggelsesindsats.

Om sundhedsprofilen

Flere end 135.000 danskere – heraf 1.173 bornholmere – svarede i løbet af 2025 på en række spørgsmål om deres sundhed, sygdom og trivsel i undersøgelsen ”Hvordan har du det?”.

Svarene giver et øjebliksbillede af danskernes sundhed. Resultaterne foreligger dels i fem regionale rapporter, dels samlet i Den Nationale Sundhedsprofil 2025.

Formålet med undersøgelsen er, at skabe et solidt landsdækkende datagrundlag om danskernes sundhed, sygdom og trivsel, der kan bruges til monitorering, forskning og politisk planlægning på kommunalt, regionalt og nationalt niveau.

Undersøgelsen er gennemført af de fem regioner, Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed.

De fem foregående sundhedsprofiler er fra 2008, 2010, 2013, 2017 og 2021. Dog var det kun Region Hovedstaden der gennemførte den fra 2008.

Sundhedsprofilen for Region Hovedstaden kan findes her: [Resultater fra Sundhedsprofil 2025](#)

Den Nationale Sundhedsprofil kan findes her: [Danskernes sundhed](#)

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bilag 1 Nøgletal - sundhedsprofilen 2025

Punkt 3: Samarbejdet med de almene boligorganisationer

22/10287

Sagsgang

Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller.

Social- og Beskæftigelsesudvalget indstiller.

Ældre- og Sundhedsudvalget indstiller.

Økonomiudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Formål med sagen

Siden 2023 har kommunen besluttet at yde støtte til, at der bygges tre nye almene boligafdelinger med tilsammen ca. 170 boliger.

I forbindelse med beslutningerne om nybyggerierne har der været en tæt løbende dialog med de tre almene boligorganisationer, der skal stå for byggeopgaven.

I denne sag skal kommunalbestyrelsen tage stilling til sammensætningen af Boligforum, der har dialogen med de almene boligorganisationer på politisk niveau.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- sammensætningen af Boligforum ændres som beskrevet i sagsfremstillingen

Beslutning Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 04-05-2026

Anbefales.

Beslutning Social- og Beskæftigelsesudvalget den 05-05-2026

Anbefales.

Beslutning Ældre- og Sundhedsudvalget den 07-05-2026

Anbefales, idet Boligforum udvides med den kommende formand for § 17, stk. 4-udvalget.

Sagsfremstilling

I 2022 og 2023 vurderede Administrationen i lyset af de forestående projekter med nybyggeri af almene boliger, at der var et behov for en styrket dialog med boligorganisationerne. Derfor besluttede [Kommunalbestyrelsen d. 27. april 2023](#), at etablere to fora:

- 1. Boligforum**, som består af formændene for boligorganisationerne samt formanden for ØKU, formanden for EBBU og formanden for SSU. Formanden for ØKU, var født formand for Boligforum og møderne ledes i ØKU-formandens fravær af formanden for EBBU. BSU indkaldes, når dagsordenen tilsiger det. Kommunens administration er sekretariat for Boligforum. Der holdes 1 årligt møde og der kan indkaldes til møder efter behov.
- 2. Direktørforum**, som består af direktører /øverste embedsmænd i boligorganisationerne og en repræsentant fra BL samt kommunaldirektør og relevant fagdirektører /chefer fra BRK. Kommunens administration er sekretariat for Direktørforum. Der holdes 1 årligt møde og der kan indkaldes til møder efter behov. Direktørforum forbereder møderne i Boligforum

Den forgangne periode har vist, at dialog mellem fagudvalgene og boligorganisationerne har fungeret godt, bl.a. i de konkrete, aktuelle sager vedr. nybyggerierne på Paradisvej / Sagavej og DGI-arealet i Rønne.

Administrationen vurderer, at det er vigtigt, at fortsætte dialogen med boligorganisationerne baseret på erfaringerne fra dialogen om nybyggerierne i Rønne mellem fagudvalgene og boligorganisationerne.

Samtidig er der behov for at justere sammensætningen af det hidtidige Boligforum, så der tages højde for ændringerne i udvalgsstrukturen efter kommunalvalget. Desuden foreslås det, at forpersonen for Kultur- og Lokalsamfundsudvalget bliver født forperson for Boligforum og at direktørerne for boligorganisationerne samt teknisk direktør og velfærdsdirektør fra Bornholms Regionskommune deltager i Boligforum.

På den baggrund anbefaler administrationen, at Boligforum sammensættes som følger:

Boligforum – forslag til ændret sammensætning

Boligforum består fremover af formændene for boligorganisationerne samt forpersonen for KLU, formanden for SBU og formanden for ÆSU. Forpersonen for KLU er født formand for Boligforum og møderne ledes i formandens fravær af formanden for SBU. Desuden består Boligforum af direktørerne fra boligorganisationerne samt teknisk direktør og velfærdsdirektør. Kommunens administration er sekretariat for Boligforum. Der holdes 1 årligt møde og der kan indkaldes til møder efter behov.

Administrationen anbefaler endvidere, at Direktørforum fastholdes og dermed har ansvaret for at forberede dialogmøderne i Boligforum således, at de årlige møder i Boligforum afholdes i årets 4. kvartal.

Som eksempler på mulige emner, der kan gøres til genstand for dialog, kan nævnes:

- A. fælles indsatser for at udnytte tilskud fra de puljer, der blev vedtaget som en del af den politiske aftale om Fonden for blandede byer
- B. brug af reglerne om fleksibel udlejning for at understøtte regionskommunens boligpolitik og boligstrategi
- C. brug af reglerne om aftaler vedr. boligsocial anvisning for fx at
 - 1. reducere omkostninger på velfærdsområdet ved at etablere særlige boligformer til udsatte / sårbare grupper
 - 2. forebygges tomgangsleje i boligafdelingerne i perioder med risiko for lejeledighed.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 4: Kompetencefordelingsplan 2026 - 2029 til politisk behandling

25/24390

Sagsgang

Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller

Social- og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Miljø- og Erhvervsudvalget indstiller

Ældre- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomiudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Formål med sagen

Med sagen skal de stående udvalg, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen behandle og godkende Kompetencefordelingsplan for 2026 – 2029, efter at denne er blevet justeret på baggrund af styrelsesvedtægten.

Indstilling

Direktionen indstiller

- a) Kompetencefordelingsplan 2026 – 2029 til godkendelse i Kommunalbestyrelsen
- b) at de stående udvalg og Økonomiudvalget giver input til kompetencefordelingsplanen
- c) at de stående udvalg og Økonomiudvalget giver input til en senere revidering af kompetencefordelingsplanen.

Beslutning Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 04-05-2026

Indstillingen anbefales.

Beslutning Social- og Beskæftigelsesudvalget den 05-05-2026

- a) Anbefales.
- b) Input givet.
- c) Input givet.

Mette Sode Hansen afventer sin stillingtagen.

Beslutning Miljø- og Erhvervsudvalget den 05-05-2026

- a) anbefales.
- b) -
- c) udvalget har givet input til senere revidering.

Jørn Westh afventer sin stillingtagen.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 06-05-2026

- a) Godkendt.
- b) Input givet.
- c) Input givet.

Beslutning Ældre- og Sundhedsudvalget den 07-05-2026

Mads Randbøll Wolff anbefaler indstillingen.

Sabine Nicoline Lyngberg, Bo Ancher Jensen og René Danielsson afventer stillingtagen.

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Direktionen har godkendt igangsættelsen af en revision af Bornholms Regionskommunes kompetencefordelingsplan. Formålet er, at kompetencefordelingsplanen bringes i overensstemmelse med styrelsesvedtægten pr. 1. januar 2026, afspejler den ændrede udvalgsstruktur samt opgave- og kompetencefordelingen mellem det politiske niveau og administrationen og samtidig sikrer en klar og anvendelig delegation i den daglige drift.

Alle centre i BRK har været inddraget i arbejdet og har bidraget med vurderinger af ændret og ny lovgivning samt forslag til hensigtsmæssig placering af kompetencer inden for eget fagområde. Bidragene er godkendt på ledelsesniveau i hvert center og efterfølgende indarbejdet i et samlet udkast til kompetencefordelingsplanen for perioden 2026–2029.

Udkastet er opbygget, så emner og sagsområder, der er relevante for flere udvalg, fremgår under de enkelte udvalg frem for at blive samlet i et generelt afsnit for alle udvalg. Det skal understøtte overblikket over det enkelte udvalgs kompetenceområde og lette den praktiske anvendelse af planen.

Udkastet til den samlede kompetencefordelingsplan for 2026–2029 er vedlagt som bilag. I bilaget er alle indkomne bemærkninger, kommentarer og forslag til ændringer fra centrene indarbejdet.

Hvert af de stående udvalg og økonomiudvalget tager stilling til, om den opdaterede kompetencefordelingsplan kan indstilles til Kommunalbestyrelsens godkendelse. De stående udvalgs og økonomiudvalgets indstilling medsendes til Kommunalbestyrelsens godkendelse af nærliggende kompetencefordelingsplan.

Administrationen vil derudover arbejde videre med de stående udvalgs og Økonomiudvalgets input til en senere revidering af kompetencefordelingsplanen. Dette kan være input til ændret opgave- og kompetencefordeling mellem det politiske niveau og administrationen, der kan minimere behovet for at forelægge udvalgsager. Det kan også handle om at ændre opgave- og kompetencefordelingen mellem stående udvalg, Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

2. udkast - kompetencefordelingsplan 2026-2029

Punkt 5: Orientering om nyt fra Sundhedsråd Hovedstaden

Sagsgang

Ældre- og Sundhedsudvalget orienteres

Formål med sagen

Formanden orienterer Ældre- og Sundhedsudvalget om væsentlige beslutninger på det seneste møde i det Forberedende Sundhedsråd Hovedstaden.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Formanden giver en orientering til Ældre- og Sundhedsudvalget

Beslutning Ældre- og Sundhedsudvalget den 07-05-2026

Orientering givet.

Sagsfremstilling

På kommunalbestyrelsesmødet den 11. december 2025 blev formanden for Ældre- og Sundhedsudvalget udpeget som kommunal repræsentant i Sundhedsråd Hovedstaden.

Når formanden har været til mødet i det Forberedende Sundhedsråd Hovedstaden vil Ældre- og Sundhedsudvalget blive orienteret om væsentlige drøftelser, beslutninger og andre relevante informationer i forbindelse med det afholdte møde.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 6: Gensidig orientering

Sagsgang

Ældre- og Sundhedsudvalget orienteres

Kommende sager

Ældre- og Sundhedsudvalget den 4. juni 2026:

- Dialogmøde med Bornholms Ældreråd
- Endelig godkendelse af delingsaftale i forbindelse med flytning af opgaver under sundhedsreformen
- Forebyggelse på ældreområdet
- Budgetopfølgning pr. 30.04.2026

Ældre- og Sundhedsudvalget den 27. august 2026:

- Dialogmøde med Center for Sundhed og Omsorg
- Dialogmøde med Ældresagen

Beslutning Ældre- og Sundhedsudvalget den 07-05-2026

Orientering givet.

Punkt 7: Sager til høring

Sagsgang

Ældre- og Sundhedsudvalget beslutter

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Ingen sager sendes i høring.

Beslutning Ældre- og Sundhedsudvalget den 07-05-2026

Godkendt.